

Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας

Α' ΜΕΡΟΣ

Εισαγωγικά στοιχεία – Κείμενο – Μετάφραση – Γλωσσικά σχόλια

1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο συγγραφέας Ο Λουκιανός, αρχαίος Έλληνας συγγραφέας, σημαντικός εκπρόσωπος της Δεύτερης σοφιστικής, γεννήθηκε στα Σαμόσατα της Συρίας γύρω στο 120 μ.Χ. Ταξίδεψε σε διάφορα μέρη, όπως στην Ιωνία και στην Αθήνα, και έλαβε ελληνική μόρφωση. Στη διάρκεια των ταξιδιών του έβγαζε λόγους και έδινε διαλέξεις, κερδίζοντας με αυτό τον τρόπο πλούτη και φήμη. Γύρω στα σαράντα του ωστόσο εγκατέλειψε το επάγγελμα του σοφιστή και κατέληξε στην Αθήνα, όπου επιδόθηκε στη μελέτη και στη συγγραφή.

Ήταν πνεύμα κριτικό και σκωπτικό και συνήθιζε να διακωμωδεί πρόσωπα και καταστάσεις της εποχής του. Για το λόγο αυτό δημιούργησε πικρίες και αντιπάθειες. Κατηγορήθηκε για στείρα και αρνητική κριτική και για μηδενιστική στάση απέναντι στη ζωή. Ωστόσο ο ίδιος δεν αρνιόταν τους θεσμούς, τις αξίες και τις παραδόσεις, αλλά πολεμούσε με σκωπτική και σατιρική διάθεση εκείνους που τις παραβίαζαν και τις εκφύλιζαν. Ασχούσε με τα έργα του μια διδακτική κριτική άσχετη με κάθε κενή και φλύαρη ηθικολογία.

Το έργο

Το έργο του Λουκιανού παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία και γι' αυτό είναι δύσκολο να κατηγοριοποιηθεί.

Σε νεαρή ηλικία ασχολήθηκε με έργα ρητορικά, κατά την περίοδο της ωριμότητάς του με θέματα σατιρικά και φιλοσοφικά, ενώ σε προχωρημένη ηλικία συνέγραψε έργα ποικίλου περιεχομένου.

Εκεί όπου κυρίως διακρίθηκε ο Λουκιανός είναι οι λογοτεχνικοί διάλογοι (*Ενάλιοι διάλογοι*, *Μενίππειοι διάλογοι*), στους οποίους συνδυάζει στοιχεία της Αρχαίας Κωμωδίας και της σύγχρονης του φιλοσοφίας, εγκαινιάζοντας ένα νέο είδος κωμικού διαλόγου σε πεζό λόγο.

Η γλώσσα του είναι γεμάτη δύναμη και χάρη και το ύφος του απλό και παραστατικό. Η επιβίωση του έργου του σχεδόν στο σύνολό του και η επίδραση που άσκησε σε μεταγενέστερους συγγραφείς επιβεβαιώνουν τη λογοτεχνική του αξία.

Το κείμενο της Ενότητας

Είναι διασκευή από το δεύτερο βιβλίο του έργου τού Λουκιανού *Ἀληθῆς Ἱστορία*. Στο έργο αυτό, που κανονικά έπρεπε να τιτλοφορείται «Φανταστική Ἱστορία», είναι διάχυτο το παρωδιακό και σατιρικό στοιχείο. Μεταξύ των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων που παρωδούνται και σατιρίζονται είναι ο Όμηρος, ο Πλάτων, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Αριστοφάνης. Μολονότι ο Λουκιανός πλάθει και αφηγείται μια τελείως φανταστική περιπέτεια, προσπαθεί πάντα να προσδώσει σ' αυτήν πειστικότητα και αληθοφάνεια χρησιμοποιώντας τόνο ρεαλιστικό στις περιγραφές του και φυσικότατο τόνο στις αφηγήσεις του.

Ο συγγραφέας στο έργο αυτό σατιρίζει με χαριτωμένο λόγο και περιπαικτική διάθεση τα περιπετειώδη μυθιστορήματα της εποχής του επινοώντας ένα θαλάσσιο ταξίδι, που μεταξύ άλλων τον φέρνει και στο νησί των Φελλοπόδων, όπου όλα είναι ασυνήθιστα και παράξενα.

2 ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλέομεν ὄσον τριακοσίους σταδίουσ καὶ νήσω μικρᾶ καὶ ἐρήμη προσφερόμεθα. Μείναντες δὲ ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξορμῶμεν

καὶ τῇ ὀγδῷ καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τοῦ πελάγους δια-
θέοντας, ἅπαντα ἡμῖν προσεικότας καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ μεγέθη,
πλὴν τῶν ποδῶν μόνων· ταῦτα γὰρ φέλλινα ἔχουσιν· ἀφ' οὗ δὴ, οἴμαι,
καὶ καλοῦνται Φελλόποδες. Θαυμάζομεν οὖν ὀρῶντες οὐ βαπτιζομέ-
νους, ἀλλὰ ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων καὶ ἀδεῶς ὁδοιποροῦντας. Οἱ
δὲ καὶ προσέρχονται καὶ ἀσπάζονται ἡμᾶς ἐλληνικῇ φωνῇ λέγουσί τε
εἰς Φελλῶ τὴν αὐτῶν πατριδα ἐπείγεσθαι. Μέχρι μὲν οὖν τινος συν-
οδοιποροῦσι ἡμῖν παραθέοντες, εἶτα ἀποτρεπόμενοι τῆς ὁδοῦ βαδί-
ζουσιν εὐπλοῖαν ἡμῖν ἐπευχόμενοι.

Λουκιανός, Ἀληθῆς Ἱστορία 2. 3-4 (διασκευή)

3 ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Στο κείμενο αυτό ο Λουκιανός αναφέρεται στη συνάντηση που εί-
χαν κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού ο ίδιος και οι σύντροφοί του με
τους Φελλόποδες. Μετά από πενήνήμερη παραμονή σε ένα μικρό και
έρημο νησί, ο συγγραφέας και οι σύντροφοί του συνεχίζουν το ταξίδι
τους. Την ὀγδοη μέρα συναντούν στο πέλαγος πολλούς που έφεραν
όλα τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά· μόνο τα πόδια τους ήταν κατα-
σκευασμένα από φελλό· επρόκειτο για τους Φελλόποδες. Η ικανότητα
των ανθρωπόμορφων αυτών όντων να περπατούν πάνω στα κύματα
χωρίς φόβο προκαλεί σ' αυτόν και στους συντρόφους του θαυμασμό.
Οι Φελλόποδες τους πλησιάζουν, τους καλωσορίζουν στα ελληνικά,
τους συνοδεύουν για ένα διάστημα και τους εύχονται «καλό ταξίδι».

4 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ύστερα από θαλάσσιο ταξίδι τριακοσίων περίπου σταδίων πλησιά-
ζουμε σ' ένα μικρό και έρημο νησί. Στο νησί αυτό μείναμε πέντε ημέρες·
την έκτη μέρα ξεκινάμε και την ὀγδοη διακρίνουμε στο πέλαγος πολ-
λούς ανθρώπους να τρέχουν εδώ κι εκεί· μας έμοιαζαν σε όλα, και στο

σώμα και στο μέγεθος· μόνο στα πόδια διέφεραν· διότι αυτά τα έχουν από φελλό· αυτός εξάλλου, κατά τη γνώμη μου, είναι και ο λόγος που ονομάζονται Φελλόποδες. Τους βλέπουμε λοιπόν να μη βουλιάζουν, αλλά να μένουν πάνω στα κύματα και να βαδίζουν άφοβα· γι' αυτό και παραξενευόμαστε. Αυτοί μάς πλησιάζουν, μας χαιρετούν στα ελληνικά και μας λένε ότι βιάζονται να φτάσουν στην πατρίδα τους, τη Φελλό. Μας συνοδεύουν μέχρι ενός σημείου τρέχοντας δίπλα μας· στη συνέχεια αλλάζουν δρόμο και προχωρούν δίνοντάς μας ευχές για «καλό ταξίδι».

5

ΚΕΙΜΕΝΟ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

κείμενο

Πλέομεν ὅσον τριακοσίους σταδίους
καὶ προσφερόμεθα μικρᾶ καὶ
ἐρήμη νήσῳ.

Μείναντες δὲ ἐν τῇ νήσῳ πέντε
ἡμέρας,
τῇ ἕκτῃ ἐξορμῶμεν
καὶ τῇ ὀγδόῃ
καθορῶμεν ἐπὶ τοῦ πελάγους
διαθέοντας πολλοὺς ἀνθρώπους,
προσεοικότας ἡμῖν ἅπαντα
καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ μεγέθη,
πλὴν τῶν ποδῶν μόνων·
ταῦτα γὰρ ἔχουσι φέλλινα·

ἄφ' οὗ δή,
οἴμαι,
καὶ καλοῦνται Φελλόποδες.
Θαυμάζομεν οὖν
ὀρῶντες [αὐτοὺς] οὐ βαπτιζομένους,
ἀλλὰ ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων
καὶ ὁδοιποροῦντας ἀδεῶς.
Οἱ δὲ καὶ προσέχονται
καὶ ἀσπάζονται ἡμᾶς ἐλληνικῇ φωνῇ

μετάφραση

Πλέουμε περίπου τριακόσια στάδια
και πλησιάζουμε (σ') ένα μικρό
και έρημο νησί.

Και αφού μείναμε στο νησί πέντε
ημέρες,
την έκτη ξεκινάμε
και την όγδοη
διακρίνουμε στο πέλαγος να τρέχουν
εδώ κι εκεί πολλοί άνθρωποι,
που έμοιαζαν μ' εμάς σε όλα,
και στα σώματα και στα μεγέθη,
εκτός από τα πόδια μόνο·
γιατί αυτά τα έχουν φτιαγμένα από
φελλό·

γι' αυτό το λόγο μάλιστα,
νομίζω,
και ονομάζονται Φελλόποδες.
Θαυμάζουμε λοιπόν
βλέποντας [αυτούς] να μη βουλιάζουν,
αλλά να μένουν πάνω στα κύματα
και να βαδίζουν χωρίς φόβο.
Αυτοί πλησιάζουν,
μας καλωσορίζουν στα ελληνικά

λέγουσί τε ἐπείγεσθαι εἰς Φελλῶ τὴν

αὐτῶν πατρίδα.

Μέχρι μὲν οὖν τινος
 συνοδοιποροῦσι ἡμῖν παραθέοντες,
 εἶτα ἀποτρεπόμενοι τῆς ὁδοῦ
 βαδίζουσιν
 ἐπευχόμενοι ἡμῖν εὐπλοῖαν.

και (μας) λένε ότι βιάζονται
 (να φτάσουν) στη Φελλώ,
 την πατρίδα τους.

Μέχρις ενός σημείου λοιπόν
 μας συνοδεύουν τρέχοντας δίπλα μας,
 έπειτα αλλάζουν δρόμο¹
 και προχωρούν
 ευχόμενοι σ' εμάς «καλό ταξίδι».

6

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

❖ Στο κείμενο απαντούν:

1. πολλές μετοχές (*μείναντες, διαθέοντας, προσεοικότητας, ὀρῶντες, βαπτιζομένους, ὑπερέχοντας, παραθέοντες, ἀποτρεπόμενοι, ἐπευχόμενοι*). Επειδή αποτελούν λέξεις-κλειδιά για την κατανόηση του κειμένου, πρέπει να προσδιορίζουμε με πολλή προσοχή τη συντακτική τους θέση και να γνωρίζουμε τον τρόπο με τον οποίο μεταφράζονται. Στη συνέχεια δίνονται οδηγίες μετάφρασης μερικών απ' αυτές με βάση τη συντακτική τους θέση:

- **μείναντες**: μία *χρονική μετοχή χρόνου αορίστου* που δηλώνει κάτι που έχει γίνει στο παρελθόν μεταφράζεται με το *αφού + οριστική αορίστου* (= αφού μείναμε).
- **διαθέοντας**: μια μετοχή που εξαρτάται από ρηματικό τύπο που δηλώνει αίσθηση είναι *κατηγορηματική* και μεταφράζεται με το *ὅτι* ή το *να*. Τέτοια είναι η συγκεκριμένη μετοχή: εξαρτάται από το αίσθησης σημαντικό ρήμα *καθορῶμεν* και μεταφράζεται: (διακρίνουμε) *να* τρέχουν εδώ κι εκεί. Τα ίδια ισχύουν και για τις μετοχές (*οὐ*) *βαπτιζομένους* (= *να* μη βουλιάζουν), *ὑπερέχοντας* (= *να* μένουν), *ὀδοιποροῦντας* (= *να* βαδίζουν).

1. Κατά λέξη: αλλάζοντας δρόμο, αφού αλλάζουν δρόμο.

2. οι δοτικές:

- α. *νήσω προσφερόμεθα* (= πλησιάζουμε *σε νησί*), *ἡμῖν προσσεικότας* (= που έμοιαζαν *μ' εμάς*), *συνοδοιποροῦσι ἡμῖν* (= *μας συνοδεύουν*), *ἡμῖν ἐπευχόμενοι* (= ευχόμενοι *σ' εμάς*)
- β. *τῇ ἕκτῃ ενν. ἡμέρα* (= *την ἕκτη μέρα*), *τῇ ὀγδόῃ ενν. ἡμέρα* (= *την ὀγδοη μέρα*)
- γ. *ἀσπάζονται ἐλληνικῇ φωνῇ* (= *μας καλωσορίζουν με ελληνική φωνή/στην ελληνική*).

Οι δοτικές της ομάδας *α'* έχουν θέση αντικειμένου, της *β'* έχουν σημασία επιρρηματική (δηλώνουν χρόνο) και της *γ'* επιρρηματική (δηλώνει τρόπο): αντιστοιχούν στα τρία είδη δοτικής (καθαρά δοτική – τοπική – οργανική): μεταφράζονται συνήθως με: *αιτιατική, με/σε/στον/στην/στο + αιτιατική, επίρρημα*.

7

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

- ⇒ **πλέομεν**: οριστ. ενεργ. ενεστ. (*α'* πληθ.) του ρήμ. *πλέω* (= *πλέω, ταξιδεύω στη θάλασσα*).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: *πλοίο, πλους, παράπλους, απόπλους, κατάπλους, πλωτός, πλωτάρχης*.
- ⇒ **ὅσον**: αναφορική αντων., ουδ. γένους (αιτιατ. εν.), *ὅσος, ὄση, ὄσον* (= *όσος*). Ο τύπος *ὅσον* μερικές φορές χρησιμοποιείται επιρρηματικά: όταν χρησιμοποιείται για απόσταση ή διάστημα μεταφράζεται: *περίπου, σχεδόν*.
- ⇒ **τριακοσίους**: αριθμητικό επίθ., αρσ. γένους (αιτιατ. πληθ.), *β'* κλ., *τριακόσιοι, τριακόσiai, τριακόσια* (= *τριακόσιοι*).
- ⇒ **σταδίους**: ουσ. *β'* κλ., εδώ αρσ. γένους (αιτιατ. πληθ.), *τὸ στάδιον* (= *αρχαία μονάδα μέτρησης μήκους ίση με 185 περίπου μέτρα*). Στον πληθ., κλίνεται κανονικά ως ουδ. (*τὰ στάδια*), αλλά και ως αρσ. (*οἱ στάδιοι*).
- ⇒ **νήσω**: ουσ. *β'* κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ἡ *νήσος* (= *νησί*). Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 148.
 - ☑ Είναι αντικ. του ρήμ. *προσφερόμεθα*.

- ☞ **μικροᾶ:** επίθ. β' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ὁ μικρός, ἡ μικρά, τὸ μικρόν (= μικρός). Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 2, σελ. 148.
- ☞ **ἐρήμη:** επίθ. β' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ὁ ἔρημος και ἐρήμος, ἡ ἐρήμη και ἔρημος και ἐρήμον, τὸ ἔρημον και ἐρήμον (= ερημικός, μοναχικός, εγκαταλειμμένος).
- ☞ **προσφερόμεθα:** οριστ. ενεστ. μ.φ. (ἀ' πληθ.) του ρήμ. προσφέρομαι (= [+ δοτ.] επιτίθεμαι· πλησιάζω, προσορμίζομαι, αγκυροβολώ).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: από το θέμα φερ-: φέρσιμο, φερτός, φέρετρο, φερέγγυος, φόρος, δορυφόρος, εύφορος, υδροφόρος, λεωφόρος, φορά, προσφορά, διαφορά, αυτόφωρο.
- ☞ **μείναντες:** μτχ. ενεργ. αορ. (ονομ. πληθ. –αρσ.) του ρήμ. μένω (= μένω, διαμένω, παραμένω).
 - ☑ Είναι χρονική μτχ. Για τον τρόπο μετάφρασής της βλ. 6, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ, 1, σελ. 139.
- ☞ **ἡμέρας:** ουσ. ἀ' κλ., θηλ. γένους (αιτιατ. πληθ.) ἡ ἡμέρα. Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 148.
- ☞ **τῆ νήσῳ:** βλ. πιο πάνω, νήσῳ.
- ☑ **ἐν τῆ νήσῳ:** ο εμπρόθετος δηλώνει τη στάση σε τόπο· μεταφράζεται: στο νησί.
- ☞ **πέντε:** ἀκλιτο αριθμητικό απόλυτο.
- ☞ **ἕκτη:** τακτικό αριθμητικό επίθ. β' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ἕκτος, ἕκτη, ἕκτον.
- ☑ **τῆ ἕκτη:** ενν. ἡμέρα. Η δοτική λειτουργεί επιρρηματικά· δηλώνει το χρόνο της ενέργειας του ἐξορμῶμεν· είναι δοτική του χρόνου· μεταφράζεται: την ἕκτη μέρα.
- ☞ **ἐξορμῶμεν:** οριστ. ενεργ. ενεστ. (ἀ' πληθ.) του ρήμ. ἐξορμῶ (= εκστρατεύω, φεύγω από κάπου, ξεκινῶ να πάω κάπου).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: εξόρμηση, ορμητήριο, παρόρμηση, παρορμητικός, εφόρμηση.
- ☞ **ὄγδοῃ:** τακτικό αριθμητικό επίθ. β' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ὄγδος, ὄγδοῃ, ὄγδοον.
- ☑ **τῆ ὄγδοῃ:** ενν. ἡμέρα. Η δοτική λειτουργεί επιρρηματικά· δηλώνει το χρόνο της ενέργειας του καθορῶμεν· είναι δοτική του χρόνου· μεταφράζεται: την ὄγδοη μέρα.

- ☞ **καθορῶμεν:** οριστ. ενεργ. ενεστ. (ἀ' πληθ.) του ρήμ. καθορῶ (= διακρίνω, βλέπω καθαρά). Το καθορῶ είναι λέξη σύνθετη· σχηματίζεται από την πρόθεση **κατά** και το ρήμα **ὀρῶ**. Κατά τη σύνθεση το α της πρόθεσης υφίσταται έκθλιψη και το φιλό τ τρέπεται στο δασύ θ επειδή η λέξη ὀρῶ είναι δασυνόμενη (βλ. Ενότητα 3, σελ. 112).
- ☞ **ἄνθρωπους:** ουσ. β' κλ., αρσ. γένους (αιτιατ. πληθ.), ὁ ἄνθρωπος. Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 148.
 - ☑ Είναι αντικ. του ρήμ. καθορῶμεν και υποκ. των μετοχών διαθέοντας – προσεικότητας.
- ☞ **πολλούς:** επίθ., αρσ. γένους (αιτιατ. πληθ.), ὁ πολὺς, ἡ πολλή, τὸ πολὺ.
- ☞ **ἐπί:** δισύλλαβη πρόθ., που εδώ συντάσσεται με γενική και έχει τοπική σημασία.
- ☞ **τοῦ πελάγους:** ουσ. γ' κλ., ουδ. γένους (γεν. εν.), τὸ πέλαγος (= ανοιχτή θάλασσα, πέλαγος).
 - ☑ **ἐπὶ τοῦ πελάγους:** ο εμπρόθετος προσδιορίζει το ρήμα καθορῶμεν και δηλώνει τον τόπο· μεταφράζεται: **στο πέλαγος**.
- ☞ **διαθέοντας:** μτχ. ενεργ. ενεστ. (αιτιατ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. διαθέω (= διατρέχω, τρέχω εδώ κι εκεί).
 - ☑ Είναι κατηγορηματική μτχ.· εξαρτάται από το ρήμα καθορῶμεν, που δηλώνει αίσθηση, και μεταφράζεται: **να τρέχουν εδώ κι εκεί**.
- ☞ **ἅπαντα:** αόριστη αντων., ουδ. γένους (αιτιατ. πληθ.), ἅπας, ἅπασα, ἅπαν (= ὅλος, ολόκληρος). Για την κλίση της βλ. ΠΙΝΑΚΑ 3, σελ. 149.
- ☞ **ἡμῖν:** προσωπική αντων. ἀ' προσώπου, αρσ. γένους (δοτ. πληθ.). Για την κλίση της βλ. Γ' ΜΕΡΟΣ – Γραμματική, σελ. 165.
- ☞ **προσεικότητας:** μτχ. ενεργ. παρακ. με σημασία ενεστ. (αιτιατ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. προσείκα (= [+ δοτ. + αιτιατ. της αναφοράς] μοιάζω με κάποιον σε κάτι).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: εικόνα, εικότα (τα), εικάζω, εικονίζω, εικονικός, επιεικής, επιεικώς, επιείκεια.
 - ☑ Είναι επιθετική-αναφορική μτχ.
- ☞ **τὰ σώματα:** ουσ. γ' κλ., ουδ. γένους (αιτιατ. πληθ.), τὸ σῶμα. Για την κλίση του βλ. Ενότητα 3, ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 101.
- ☞ **τὰ μεγέθη:** ουσ. γ' κλ., ουδ. γένους (αιτιατ. πληθ.), τὸ μέγεθος.

- ☞ **πλήν**: μονοσύλλαβη καταχρηστική πρόθεση που, εδώ, συντάσσεται με γενική· δηλώνει εξαίρεση και μεταφράζεται: *εκτός*.
- ☞ **τῶν ποδῶν**: ουσ. γ' κλ., αρσ. γένους (γεν. πληθ.), *ὁ πούς* (= πόδι).
- ☑ **πλήν τῶν ποδῶν**: ο εμπρόθετος δηλώνει εξαίρεση και μεταφράζεται: *εκτός από τα πόδια*.
- ☞ **μόνων**: επίθ. β' κλ., αρσ. γένους (γεν. πληθ.), *μόνος, μόνη, μόνον*. Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 2, σελ. 149.
- ☞ **ταῦτα**: δεικτική αντων., ουδ. γένους (αιτιατ. πληθ.), *οὗτος, αὕτη, τοῦτο* (= αυτός, αυτή, αυτό).
 - ☑ Είναι αντικ. του ρήμ. *ἔχουσιν*.
- ☑ **γάρ**: σύνδ. με αιτιολογική σημασία (= διότι, γιατί)· εισάγει στην περίοδο κύρια αιτιολογική πρόταση που αιτιολογεί τα προηγούμενα.
- ☞ **φέλλινα**: επίθ. β' κλ., ουδ. γένους (αιτιατ. πληθ.), *ὁ φέλλινος, ἡ φελλίνη, τὸ φέλλινον* (= που έχει φτιαχτεί από φελλό).
 - ☑ Είναι κατηγορούμ. στο *ταῦτα* (κατηγορούμ. του αντικειμένου).
- ☞ **ἔχουσιν**: οριστ. ενεργ. ενεστ. (γ' πληθ.) του ρήμ. *ἔχω* (= έχω, κρατώ, κατέχω).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: από το θέμα *εχ-*: *ἔξη* (= συνήθεια), *εξῆς, καθεξῆς, ανεκτός, απρόσεκτος, καχεκτικός, καχεξία, ευεξία, πλεονέκτης*· από το θέμα *οχ-*: *ανοχή, κατοχή, μετοχή, παροχή, μέτοχος, κάτοχος, ἔνοχος, ευωχία, ανακωχή, πολιούχος, αξιωματούχος*· από το θέμα *σχ-*: *σχέση, σχήμα, σχεδόν, σχετικός, ἀσχετος, ακατάσχετος*.
- ☞ **ἄφ'**: πρόκειται για τη δισύλλαβη πρόθεση *ἀπό* η οποία έχει υποστεί:
 - α. ἐκθλιψη** (το τελικό βραχύχρονο φωνήεν *-ο* έχει αποβληθεί μπροστά από τον αρχικό δίφθογγο της λέξης *οὔ*) και **β. δάσυνση** (το άφωνο φιλόπνοο σύμφωνο *π* που έχει απομείνει στο τέλος της λέξης ύστερα από την ἐκθλιψη έχει τραπεί στο αντίστοιχό του δασύπνοο *φ* επειδή η λέξη που ακολουθεί δασύνεται).
- ☞ **οὔ**: αναφορική αντων., ουδ. γένους (γεν. εν.), *ὄς, ἧ, ὄ* (= ο οποίος, η οποία, το οποίο· που).
 - ☑ Όταν η αναφορική αντωνυμία βρίσκεται στην αρχή περιόδου (μετά από τελεία) ή ημιπεριόδου (μετά από άνω τελεία) και αναφέρεται στα προηγούμενα, έχει αξία δεικτικής αντωνυμίας. Στην

περίπτωση αυτή δεν εισάγει αναφορική πρόταση και μεταφράζεται αυτός. Εδώ, αναφέρεται στα προηγούμενα και πιο συγκεκριμένα στο ταῦτα φέλλινα ἔχουσιν.

- ⇒ **ἄφ' οὗ** = γι' αυτό το λόγο.
- ⇒ **δή**: μόριο (= πράγματι, αλήθεια, λοιπόν, μάλιστα).
- ⇒ **οἶμαι**: οριστ. ενεστ. μ.φ. (ἀ' εν.) του ρήμ. οἶμαι και οἶμαι (= νομίζω).
 - Ὅταν το ρήμα χρησιμοποιείται παρενθετικά, όπως εδώ, σημαίνει: θαρρώ, νομίζω, πιστεύω.
- ⇒ **καλοῦνται**: οριστ. ενεστ. μ.φ. (γ' πληθ.) του ρήμ. καλοῦμαι (= ονομάζομαι).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: κλήση, ανάκληση, παράκληση, πρόκληση, πρόσκληση, κλητήρας, ἐγκλημα, εκκλησία, σύγκλητος, παράκλητος, κλητεύω, προσκλητήριο, εγκληματίας, κάλεσμα, παρακαλεστός, παρακάλια.
- ⇒ **Φελλόποδες**: επίθ. γ' κλ., αρσ. γένους (ονομ. πληθ.), ὁ Φελλόπους, ἡ Φελλόπους, τὸ Φελλόπουν (= που ἔχει πόδια ἀπὸ φελλό).
 - ☑ Εἶναι κατηγορούμ. στο ενν. οὔτοι (οἱ ἄνθρωποι) μέσω του συνδεδεμένου ρήμ. καλοῦνται.
- ⇒ **θαυμάζομεν**: οριστ. ενεργ. ενεστ. (ἀ' πληθ.) του ρήμ. θαυμάζω (= εκπλήσσομαι, απορώ, παρατηρώ με θαυμασμό, θαυμάζω).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: θαυμαστός, αξιοθαύμαστος, θαυμασμός, θαυμαστής, θαυμάσιος, θαυμαστικό, θαύμα.
- ⇒ **οὔν**: επίρρ., πάντοτε σε σχέση με τα προηγούμενα είτε επιβεβαιώνοντας είτε συνεχίζοντας είτε εξάγοντας συμπέρασμα ἀπὸ αὐτά (= βέβαια, λοιπόν).
- ⇒ **ὄρωντες**: μτχ. ενεργ. ενεστ. (ονομ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. ὄρω (= βλέπω· [+ αιτιατ. και κατηγορηματική μτχ. του αντικειμένου] βλέπω κάποιον να κάνει κάτι, βλέπω ὅτι κάποιος κάνει κάτι).
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: ἀπὸ το θέμα *Φορα-*: ὄραμα, ὄραση, ορατός, ἀόρατος, πανόραμα, οραματιστής, οραματίζομαι.
 - ☑ Εἶναι αιτιολογική μτχ.: μεταφράζεται: καθὼς βλέπουμε, βλέποντας. Ἐχει το ἴδιο υποκ. με το ρήμα θαυμάζομεν, δηλαδή το ενν. ἡμεῖς· εἶναι συνημμένη.

- ⊕ **βαπτίζομένους:** μτχ. ενεστ. μ.φ. (αιτιατ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *βαπτίζομαι* (= βυθίζομαι στο νερό, βουλιάζω). Για την κλίση της βλ. ΠΙΝΑΚΑ 4, σελ. 150.
 - ΟΜΟΡΡΙΖΑ: βαπτίζω, βάπτισμα, βάφτιση, βαφτιστικός, βαφτισιμικός, βαπτιστής, αβάπτιστος/αβάφτιστος.
 - ☑ Είναι κατηγορηματική μτχ.: εξαρτάται από το *όρῶντες*, που δηλώνει αίσθηση· μεταφράζεται: *να (μη) βουλιάζουν*. Υποκ. της μτχ. είναι το ενν. *αὐτούς* (= τοὺς Φελλόποδας). Το *αὐτούς* είναι συγχρόνως και αντικ. του *όρῶντες*.
- ⊕ **ἀλλά:** αντιθετικός σύνδ. (= αλλά, παρά).
- ⊕ **ὑπερέχοντας:** μτχ. ενεργ. ενεστ. (αιτιατ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *ὑπερέχω* (= κρατώ πάνω από· εξέχω, υψώνομαι πάνω από). Για την κλίση της βλ. ΠΙΝΑΚΑ 4, σελ. 150.
 - ☑ Είναι κατηγορηματική μτχ.: εξαρτάται από το *όρῶντες*, που δηλώνει αίσθηση· μεταφράζεται: *να (μη) βουλιάζουν*. Υποκ. της μτχ. είναι το ενν. *αὐτούς* (= τοὺς Φελλόποδας).
- ⊕ **τῶν κυμάτων:** ουσ. γ' κλ., ουδ. γένους (γεν. πληθ.), *τὸ κύμα* (= το κύμα της θάλασσας). Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 148.
 - ☑ Είναι αντικ. της μτχ. *ὑπερέχοντας*.
- ⊕ **ὑπερέχω τῶν κυμάτων** = μένω πάνω στα κύματα.
- ⊕ **ἀδεῶς:** επίρρ. (= άφοβα).
- ⊕ **ὄδοιποροῦντας:** μτχ. ενεργ. ενεστ. (αιτιατ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *ὄδοιπορῶ* (= βαδίζω, περπατώ, ταξιδεύω).
 - ☑ Είναι κατηγορηματική μτχ.: εξαρτάται από το *όρῶντες*, που δηλώνει αίσθηση· μεταφράζεται: *να βαδίζουν*. Υποκ. της μτχ. είναι το ενν. *αὐτούς* (= τοὺς Φελλόποδας).
- ⊕ **οἱ δὲ** = οἱ Φελλόποδες.
 - ☑ Είναι υποκ. των ρημ. *προσέρχονται*, *ἀσπάζονται*, *λέγουσι*, *συνοδοιποροῦσι*, *βαδίζουσιν*, του απρμφ. *ἐπείγεσθαι* και των μτχ. *παραθέοντες*, *ἀποτρεπόμενοι*, *ἐπευχόμενοι*.
- ⊕ **προσέρχονται:** οριστ. ενεστ. μ.φ. (γ' πληθ.) του ρήμ. *προσέρχομαι* (= πηγαίνω προς κάποιον ή κάτι, πλησιάζω).
- ⊕ **ἀσπάζονται:** οριστ. ενεστ. μ.φ. (γ' πληθ.) του ρήμ. *ἀσπάζομαι*

(= [+ αιτιατ.] υποδέχομαι κάποιον φιλικά, χαιρετώ, καλωσορίζω).

■ Ενεστ.: *ἀσπάζομαι*, Παρατ.: *ἤσπαζόμεν*, Μέλλ.: *ἀσπάσομαι*,
Αόρ.: *ἤσπασάμην*.

- ⊕ **ἡμᾶς**: προσωπική αντων. α' προσώπου, αρσ. γένους (αιτιατ. πληθ.), ἐγώ. Για την κλίση της βλ. Γ' ΜΕΡΟΣ – Γραμματική, σελ. 165.
☑ Είναι αντικ. του ρήμ. *ἀσπάζονται*.
- ⊕ **ἐλληνική**: επίθ. β' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ὁ ἐλληνικός, ἡ ἐλληνική, τὸ ἐλληνικόν (= ελλητικός).
- ⊕ **φωνή**: ουσ. α' κλ., θηλ. γένους (δοτ. εν.), ἡ φωνή. Για την κλίση του βλ. ΠΙΝΑΚΑ 1, σελ. 148.
- ⊕ **λέγουσι**: οριστ. ενεργ. ενεστ. (γ' πληθ.) του ρήμ. λέγω (= λέω, μιλάω).
■ ΟΜΟΡΡΙΖΑ: από το θέμα λεγ-: λέξη, λεκτικός, λόγος, λογικός, λογίζομαι, απολογούμαι, λογάς, λογικεύομαι, κοντολογίς.
- ⊕ **τε**: συμπλεκτικός σύνδ. (= και).
- ⊕ **εἰς**: μονοσύλλαβη πρόθ. που συντάσσεται με αιτιατική· εδώ δηλώνει διεύθυνση/κίνηση σε τόπο.
- ⊕ **Φελλώ**: ουσ. γ' κλ., θηλ. γένους (αιτιατ. εν.), ἡ Φελλώ (= η πατρίδα των Φελλοπόδων), τῆς Φελλοῦς. Πρόκειται για λέξη κωμική που έπλασε ο Λουκιανός.
- ⊕ **αὐτῶν ἢ ἑαυτῶν**: αυτοπαθητική αντων. γ' προσώπου, αρσ. γένους (γεν. πληθ.).
- ⊕ **τὴν πατρίδα**: ουσ. γ' κλ., θηλ. γένους (αιτιατ. εν.), ἡ πατρίς (= πατρίδα).
- ⊕ **ἐπιείεσθαι**: απρμφ. ενεστ. μ.φ. του ρήμ. ἐπιείγομαι (= σπεύδω, βιάζομαι).
☑ Είναι ειδικό απρμφ., αντικ. του ρήμ. λέγουσι· μεταφράζεται με το *ὅτι + οριστική ενεστώτα*.
- ⊕ **μέχρι**: δισύλλαβη καταχρηστική πρόθ. που συντάσσεται με γενική· εδώ, δηλώνει το τοπικό τέρμα και μεταφράζεται: *μέχρι...*
- ⊕ **τινός**: αόριστη αντων., ουδ. γένους (γεν. εν.), τῖς (= κάποιος), τῖς (= κάποια), τὶ (= κάποιο/κάτι).

- ☞ **συνοδοιοποροῦσι:** οριστ. ενεργ. ενεστ. (γ' πληθ.) του ρήμ. *συνοδοιοπορῶ* (= βαδίζω, προχωρῶ μαζί, συνοδεύω).
- ☞ **ἡμῖν:** βλ. πιο πάνω.
 - ☑ Είναι αντικ. του ρήμ. *συνοδοιοποροῦσι*.
- ☞ **παραθέοντες:** μτχ. ενεργ. ενεστ. (ονομ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *παραθέω* (= τρέχω δίπλα σε κάποιον).
 - ☑ Είναι τροπική μτχ.· μεταφράζεται: *τρέχοντας δίπλα (μας)*.
- ☞ **εἶτα:** επίρρ. (= έπειτα, ύστερα).
- ☞ **ἀποτρεπόμενοι:** μτχ. ενεστ. μ.φ. (ονομ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *ἀποτρέπομαι* (= απέχω, δεν κάνω κάτι από φόβο· αποστρέφομαι κάποιον ή κάτι). Κλίνεται όπως η μετοχή *βαπτίζόμενος* (βλ. ΠΙΝΑΚΑ 4, σελ. 150).
 - ☑ Είναι χρονική μτχ.· μεταφράζεται: *αφού αλλάζουν (δρόμο), αλλάζουν (δρόμο) και...*
- ☞ **τῆς ὁδοῦ:** ουσ. β' κλ., θηλ. γένους (γεν. εν.), ή ὁδός (= δρόμος). Για την κλίση του βλ. σελ. 161.
 - ☑ Είναι αντικ. της μτχ. *ἀποτρεπόμενοι*.
- ☞ **ἀποτρέπομαι τῆς ὁδοῦ** = αλλάζω δρόμο.
- ☞ **βαδίζουσιν:** οριστ. ενεργ. ενεστ. (γ' πληθ.) του ρήμ. *βαδίζω* (= πηγαίνω με τα πόδια, πορεύομαι, προχωρῶ).
- ☞ **εὐπλοῖαν:** ουσ. α' κλ., θηλ. γένους (αιτιατ. εν.), ή εὐπλοία (= καλό ή γρήγορο ταξίδι), *τῆς εὐπλοίας*.
 - ☑ Είναι αντικ. της μτχ. *ἐπευχόμενοι*.
- ☞ **ἡμῖν:** βλ. πιο πάνω.
 - ☑ Είναι αντικ. (έμμεσο) της μτχ. *ἐπευχόμενοι*.
- ☞ **ἐπευχόμενοι:** μτχ. ενεστ. μ.φ. (ονομ. πληθ. – αρσ.) του ρήμ. *ἐπεύχομαι* (= [+ δοτ. + αιτιατ.] εύχομαι σε κάποιον κάτι). Κλίνεται όπως η μετοχή *βαπτίζόμενος* (βλ. ΠΙΝΑΚΑ 4, σελ. 150).
 - ☑ Είναι χρονική ή τροπική μτχ.· μεταφράζεται: *ευχόμενοι*.

8 ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΛΙΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	α' κλίση		β' κλίση		γ' κλίση	
ονομαστική	ή φωνή	ή ημέρα	ό άνθρωπος	ή νήσος	τὸ κύμα	
γενική	τῆς φωνῆς	τῆς ἡμέρας	τοῦ ἀνθρώπου	τῆς νήσου	τοῦ κύματος	
δοτική	τῇ φωνῇ	τῇ ἡμέρα	τῷ ἀνθρώπῳ	τῇ νήσῳ	τῷ κύματι	
αιτιατική	τῆν φωνήν	τῆν ἡμέραν	τὸν ἄνθρωπον	τῆν νήσον	τὸ κύμα	
κλητική	ὦ φωνή	ὦ ημέρα	ὦ ἄνθρωπε	ὦ νῆσε	ὦ κύμα	

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	α' κλίση		β' κλίση		γ' κλίση	
ονομαστική	αἱ φωναί	αἱ ἡμέραι	οἱ ἄνθρωποι	αἱ νῆσοι	τὰ κύματα	
γενική	τῶν φωνῶν	τῶν ἡμερῶν	τῶν ἀνθρώπων	τῶν νήσων	τῶν κυμάτων	
δοτική	ταῖς φωναῖς	ταῖς ἡμέραις	τοῖς ἀνθρώποις	ταῖς νήσοις	τοῖς κύμασι(ν)	
αιτιατική	τάς φωνάς	τάς ἡμέρας	τούς ἀνθρώπους	τάς νήσους	τὰ κύματα	
κλητική	ὦ φωναί	ὦ ἡμέραι	ὦ ἄνθρωποι	ὦ νῆσοι	ὦ κύματα	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	ὁ μικρὸς	ἡ μικρά	τὸ μικρὸν			
γενική	τοῦ μικροῦ	τῆς μικρᾶς	τοῦ μικροῦ			
δοτική	τῷ μικρῷ	τῇ μικρᾷ	τῷ μικρῷ			
αιτιατική	τὸν μικρὸν	τῆν μικράν	τὸ μικρὸν			
κλητική	ὦ μικρῆ	ὦ μικρά	ὦ μικρὸν			

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	οἱ μικροὶ	αἱ μικραὶ	τὰ μικρὰ			
γενική	τῶν μικρῶν	τῶν μικρῶν	τῶν μικρῶν			
δοτική	τοῖς μικροῖς	ταῖς μικραῖς	τοῖς μικροῖς			
αιτιατική	τούς μικροὺς	τάς μικράς	τὰ μικρὰ			
κλητική	ὦ μικροὶ	ὦ μικραὶ	ὦ μικρὰ			

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	ὁ	μόνος	ἡ	μόνη	τὸ	μόνον
γενική	τοῦ	μόνου	τῆς	μόνης	τοῦ	μόνου
δοτική	τῷ	μόνῳ	τῇ	μόνῃ	τῷ	μόνῳ
αιτιατική	τόν	μόνον	τήν	μόνην	τὸ	μόνον
κλητική	ὦ	μόνε	ὦ	μόνη	ὦ	μόνον

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	οἱ	μόνοι	αἱ	μόναι	τὰ	μόνα
γενική	τῶν	μόνων	τῶν	μόνων	τῶν	μόνων
δοτική	τοῖς	μόνοις	ταῖς	μόναις	τοῖς	μόνοις
αιτιατική	τούς	μόνους	τάς	μόνας	τὰ	μόνα
κλητική	ὦ	μόνοι	ὦ	μόναι	ὦ	μόνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΚΛΙΣΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΣ

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	ὁ	ἅπας	ἡ	ἅπασα	τὸ	ἅπαν
γενική	τοῦ	ἅπαντος	τῆς	ἁπάσης	τοῦ	ἅπαντος
δοτική	τῷ	ἅπαντι	τῇ	ἁπάσῃ	τῷ	ἅπαντι
αιτιατική	τόν	ἅπαντα	τήν	ἅπασαν	τὸ	ἅπαν
κλητική		—		—		—

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομαστική	οἱ	ἅπαντες	αἱ	ἅπασαι	τὰ	ἅπαντα
γενική	τῶν	ἁπάντων	τῶν	ἁπάσων	τῶν	ἁπάντων
δοτική	τοῖς	ἅπασιν(ν)	ταῖς	ἁπάσαις	τοῖς	ἅπασιν(ν)
αιτιατική	τούς	ἅπαντας	τάς	ἁπάσας	τὰ	ἅπαντα
κλητική		—		—		—

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΛΙΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		δηλικό		ουδέτερο	
ονομαστική	ὁ	βαπτιζόμενος	ἡ	βαπτιζομένη	τὸ	βαπτιζόμενον
γενική	τοῦ	βαπτιζομένου	τῆς	βαπτιζομένης	τοῦ	βαπτιζομένου
δοτική	τῷ	βαπτιζομένῳ	τῇ	βαπτιζομένῃ	τῷ	βαπτιζομένῳ
αιτιατική	τόν	βαπτιζόμενον	τήν	βαπτιζομένην	τὸ	βαπτιζόμενον
κλητική	ὦ	βαπτιζόμενε	ὦ	βαπτιζομένη	ὦ	βαπτιζόμενον

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		δηλικό		ουδέτερο	
ονομαστική	οἱ	βαπτιζόμενοι	αἱ	βαπτιζόμεναι	τὰ	βαπτιζόμενα
γενική	τῶν	βαπτιζομένων	τῶν	βαπτιζομένων	τῶν	βαπτιζομένων
δοτική	τοῖς	βαπτιζομένοις	ταῖς	βαπτιζομέναις	τοῖς	βαπτιζομένοις
αιτιατική	τούς	βαπτιζόμενους	τάς	βαπτιζόμενας	τὰ	βαπτιζόμενα
κλητική	ὦ	βαπτιζόμενοι	ὦ	βαπτιζόμεναι	ὦ	βαπτιζόμενα

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		δηλικό		ουδέτερο	
ονομαστική	ὁ	ὑπερέχων	ἡ	ὑπερέχουσα	τὸ	ὑπερέχον
γενική	τοῦ	ὑπερέχοντος	τῆς	ὑπερεχούσης	τοῦ	ὑπερέχοντος
δοτική	τῷ	ὑπερέχοντι	τῇ	ὑπερεχούσῃ	τῷ	ὑπερέχοντι
αιτιατική	τόν	ὑπερέχοντα	τήν	ὑπερέχουσαν	τὸ	ὑπερέχον
κλητική	ὦ	ὑπερέχων	ὦ	ὑπερέχουσα	ὦ	ὑπερέχον

	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
	αρσενικό		δηλικό		ουδέτερο	
ονομαστική	οἱ	ὑπερέχοντες	αἱ	ὑπερέχουσαι	τὰ	ὑπερέχοντα
γενική	τῶν	ὑπερεχόντων	τῶν	ὑπερεχουσῶν	τῶν	ὑπερεχόντων
δοτική	τοῖς	ὑπερέχουσι(ν)	ταῖς	ὑπερεχούσαις	τοῖς	ὑπερέχουσι(ν)
αιτιατική	τούς	ὑπερέχοντας	τάς	ὑπερεχούσας	τὰ	ὑπερέχοντα
κλητική	ὦ	ὑπερέχοντες	ὦ	ὑπερέχουσαι	ὦ	ὑπερέχοντα